

**Współprzewodniczący
Komisji Wspólnej Rządu
i Mniejszości Narodowych i Etnicznych
Grzegorz Kuprianowicz**

24/2024

Lublin, 14 maja 2024 r.

**Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
oraz uczestnicy uroczystości powołania
doradcy Marszałka Sejmu
ds. mniejszości narodowych i etnicznych**

Szanowny Panie Marszałku,

Szanowni Państwo,

bardzo żałuję, iż ze względu na stan zdrowia nie mogę uczestniczyć w tej wyjątkowej i historycznej uroczystości powołania doradcy Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej ds. mniejszości narodowych i etnicznych.

Powołanie pierwszego w historii doradcy Marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych to wydarzenie otwierające nową kartę w dziejach przedstawicielstwa politycznego mniejszości w organach państwa polskiego. Ma to szczególny wymiar w sytuacji, gdy w nowym parlamencie RP, wybranym 15 października 2023 r., po raz pierwszy od ponad 30 lat nie zasiada żaden parlamentarzysta deklarujący swoją przynależność do mniejszości narodowych czy etnicznych, wskazanych w ustawie o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

Szanowny Panie Marszałku,

w tym szczególnym momencie proszę o przyjęcie słów podziękowania za Pana zaangażowanie w sprawy mniejszości narodowych i etnicznych. Bardzo cieszy nas, jako przedstawicieli mniejszości w Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych, że spotkanie z Panem w dniu 19 lutego 2024 r. było tak znaczące i produktywne. Podjęte przez Pana działania są bardzo ważne i służą budowaniu podmiotowego traktowania mniejszości w Rzeczypospolitej. Pana osobista decyzja o powołaniu doradcy Marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych jest zmianą jakościową w podejściu do problematyki mniejszościowej w Polsce.

Przejawem zaufania i podmiotowego traktowania mniejszości przez Pana Marszałka było zwrócenie się do strony mniejszościowej Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych o wskazanie przedstawiciela lub przedstawicielki mniejszości narodowych i etnicznych jako kandydata na funkcję doradcy Marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych. Strona mniejszościowa KWRiMNIe na posiedzeniu w dniu 16 kwietnia 2024 r. jako kandydata na tę funkcję wskazała członka niemieckiej mniejszości narodowej Pana Ryszarda Gallę, któremu serdecznie gratuluję tego wyboru. Nie był to wybór przypadkowy – warto podkreślić, że przez niemal dwie dekady, w ciągu pięciu kadencji Pan Ryszard Galla był posłem na Sejm RP reprezentującym

mniejszość niemiecką, a ostatnio jedynym parlamentarzystą wybranym z listy mniejszościowej i jednym z niewielu posłów, deklarujących przynależność do mniejszości narodowych. Będąc przedstawicielem Mniejszości Niemieckiej Pan Ryszard Galla występował w kwestiach ważnych nie tylko dla własnej społeczności, ale angażował się aktywnie w kwestie istotne dla wszystkich społeczności mniejszościowych w Polsce. Należy też podkreślić jego bezpośrednie zaangażowanie w rozwiązywanie problemów poszczególnych mniejszości narodowych i etnicznych, co szczególnie znaczącym stało się w trakcie ostatniej kadencji.

Szanowny Panie Doradco,

objęcie zaszczytnej funkcji doradcy Marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych to wielka odpowiedzialność i wielkie zadania, które stają przed Panem jako osobą wskazaną przez przedstawicieli mniejszości w Komisji Wspólnej. Jest niezwykle ważnym, aby w warunkach braku parlamentarzystów wywodzących się ze środowiska mniejszości, wskazanych w ustawie o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, był Pan głosem mniejszości na forum Sejmu RP. Życzymy Panu sukcesów i satysfakcji z działań podejmowanych w nowej roli na rzecz wszystkich mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym. Właśnie Panu przypadnie historyczne zadanie wypracowania modelu funkcjonowania Doradcy Marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych.

Panie Marszałku, Szanowni Państwo,

jestem przekonany, że powołanie doradcy Marszałka Sejmu ds. mniejszości narodowych i etnicznych pozwoli, by w trakcie prac parlamentarnych wybrzmiał także głos mniejszości. To bardzo ważne, aby w parlamencie miały swoją reprezentację wszystkie grupy społeczne, w tym także mniejszości narodowe i etniczne. Mamy więc nadzieję, że powołanie doradcy Marszałka Sejmu będzie pierwszym krokiem w poszukiwaniu nowego modelu reprezentacji politycznej mniejszości narodowych i etnicznych w parlamencie Rzeczypospolitej Polskiej, co jest niezbędne dla podmiotowego traktowania społeczności mniejszościowych w państwie.

Jest to tym bardziej aktualne w chwili obecnej, gdy w celu stworzenia odpowiednich warunków dla funkcjonowania w RP mniejszości narodowych i etnicznych potrzebne są radykalne i systemowe zmiany w wielu dziedzinach, w szczególności w odniesieniu do edukacji, życia kulturalnego, reprezentacji politycznej mniejszości, organów państwa odpowiedzialnych za kwestie mniejszości czy też funkcjonowania języków mniejszościowych. Zmiany te wymagają także głębokiej nowelizacji ustawy o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Wszystko to jest niezbędne dla zapewnienia obywatelom Rzeczypospolitej, innej niż większość narodowości, kultury i języka – należącym do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym, – pełni praw i realnych możliwości zachowywania własnej tożsamości i tradycji kulturowej.

Z wyrazami szacunku,

*Grzegorz Kuprianowicz,
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu
i Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
reprezentujący mniejszości*